

Стягів, а членам якої з українців Волод. Куліш, фільмувала всі проляни літнього сезону на цій оселі УНСО-у в суботу і неділю, 28 і 29 серпня. Члени цього тіку працюють над задуманими

СВОБОДА SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07303. Application to change frequency to "Daily except Mondays and holidays" pending at Jersey City, New Jersey.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1975.

Статті і дописи, підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає своїх читачів від потреби вилучати і скорочувати надіслані матеріали, незалежно від їх змісту. Матеріали повертаються тільки тоді, коли автор сам це виразить застерег, долучивши за адресою коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — \$30.00, на пів року — \$16.00, на 3 місяці — \$9.00. Для членів УНСоюзу 65% м.п. За кожен зміну адреси — 25¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

В нагних справах

Ще кілька днів і формально закінчиться цьогорічний ваканційний сезон та почнеться новий сезон наших громадських активностей.

Багато нових і чимало давніх справ, включено до декількох "вісників", прийде до нашої громади полагоди до цього нового сезону. Але є ряд справ насправді "наглих", що їх повинні ми мати на увазі та з думкою про них починати цей новий сезон.

Перша і найбільш "нагла" з цих справ — це вписи і дискусії дітей до шкіл українознавства, від садочків починаючи, а на завазованих курсах кінчаючи. Очевидно, що це вершину черги справ батьків шкільних дітей та студентів, але публічна пригода також на порядку. Займає було сьогодні писати і переконувати про потребу та користі з цих шкіл і курсів. Вони бо наявні. Гарвард не встановив би катедри українознавства і не робили б цього інші університети, як і уряд Альберти не асигнував би щорічно поважні суми з публічних фондів на створення і розвиток Канадського Інституту Українських Слудій, як ці студії не мали б вагости. Але їх треба починати власні від садочка та місцевої школи українознавства. Саме відписи дітей до українознавчих шкіл ми повинні і почати наш новий сезон, бо від цього чи не найбільше залежить і наш майбутній розвиток.

До наших "наглих" справ у цьогорічному поважнійшому сезоні треба зарахувати підготовку до чергового, XII Конгресу України в Америці, що має відбутися в Нк Йорку в першій половині жовтня. Очевидно, що підготовкою, програмою та переведенням самого Конгресу турбується його провід, але всі ці заходи і турботи на ніщо не здаються, як ми, громада, своєчасно не виберемо чи визначимо відповідних делегатів та їх зареєструємо і скажемо їм, чого ми від цього Конгресу хочемо і сподіємось.

Третьою, хоча далеко не останньою наглою справою в новому сезоні є продовжувана оборона жертв окупаційного комуністично-московського режиму в Україні, політ'язнів і дисидентів.

До "наглих" наших справ у новому сезоні не можна не зарахувати нашого живого і активного зацікавлення теперішньою передвиборчою кампанією та самими виборами президента і віцепрезидента Америки, багатьох законодавців та стейтсменів і міських урядовців в недалекому вже листопаді.

Це ті головніші з багатьох наших наглих справ, з думкою про які ми повинні ввійти в новий сезон наших громадських активностей.

Совєтські мілітаристи

Рой Мейсон, міністер оборони Великобританії, виступаючи в парламенті і пізніше на пресовій конференції та обговорюючи витрати Британії на оборону країни, відмітив, що за найкращими підрахунками СРСР витратив в минулому 1975 році на озброєння понад 50 мільярдів доларів, що становить 11.5 відсотка загальної суми національного прибутку. ЗСА витратили на ту ціль тільки 6.7, а Великобританія 5.5 відсотків свого національного прибутку. Міністер Мейсон при цьому звернув увагу, що совєтський державний бюджет подає тільки 17 мільярдів доларів на озброєння, але цю цифру треба обов'язково збільшити втричі, бо в неї не включено розбудову і підсилення важкої індустрії, корабельне будівництво та багато інших галузей тісно пов'язаних з військовою обороною, що їх уряд СРСР приховує від власного населення і західного світу. Крім того совєтські джерела ніколи не подають, що військові витрати в СРСР неспинно зростають на середнє 4.5 відсотків кожного року, і то не зважаючи на труднощі в різних галузях совєтської економіки, головні сільськогосподарства, яке переживає перманентну кризу. Згідно з загальною оцінкою західних фахівців, як також китайських дослідників, головною причиною постійної кризи коїсумційної продукції в СРСР, включаючи сільське господарство, є гігантський совєтський зброєпром, що триває вже час, починаючи з часів диктатури Сталіна і кінчаючи на Брежнєву, який постійно говорить про припинення "гоним" в озброєнні, але сам практично в цій "гоним" випереджує всіх. Тільки в одному 1976 році СРСР випродукує 200 нових міжконтинентальних балістичних ракет нового типу, близько 1,000 різних військових літаків, понад 700 вертольотів, близько 3,500 танків, 4,000 бронетанкерів, 10 підводних човнів-ракетососів, які в більшості мають балістичні ракети, авіаносець "Київ", який уже увійшов в дію, та декілька одиниць надводної флотії. Все це залянувано досягнути тільки в одному році неспинним коштом населення, перед очима якого приховується правдивість цифр на озброєння, але натомість обкладається його все новими й новими податками, які від 1960 року збільшилися втричі, очевидно, за "згодою народу".

Диним при тому виглядає тільки те, що деякі дослідники СРСР на Заході ще й досі не збагнули суті і стремління совєтсько-російських імперіалістів, які підготувалися до опанування світу, хоч у своїх пропагандистських виступах твердять, що "гонка озброєння, суперництво у створенні найдосконалішої зброї були Радянському Союзові нав'язані", бо, мовляв, "не радянські вчені почали першими створювати атомні бомби". Совєтська преса для приховування правди цитує навіть французького письменника Віктора Гюґо, який мріяв про час, коли гармати будуть виставлятися в музеях ("Радянська Україна" з 8-го серпня ц. р. стаття "Колі гармати будуть у музеях" І. Пенченка). І це робиться тоді, коли усі відомо, що розбудована совєтська мілітарна потуга сьогодні це з засобом тиску, шантажу та застрашування, а застра може бути використана для прямого завоювання світу.

П. Феденко

РОКОВИНИ АГРЕСІЇ

Мюнхен. — 21 серпня 1968 року збройні сили Варшавського Союзу під командуванням маршала і речки вступили без бою на територію Чехословаччини. До цього походу не прилучилося тільки високі комуністичні Румунії з відомих причин: румунський уряд боявся, щоб Москва не рушила походом тоді на Румунію, щоб пократи за непослух у міжнародній політиці. Букарест приєднується до "ревізіоністського" югославського літум, живе в дружбі з комуністичною Кісас і мас дипломатичні зв'язки з Ізраїлем, якого Кремль уважає за свого ворога.

До речі, про українські імена, які в Москві перекучують: ім'я "Гречка" пишуть як "Гречко", "Писанка", як "Писанко", "Цибулька" як "Цибулько", "Лемішка" як "Лемішко", навіть "Галушка" як "Галушко". Тому слід би писати "Гречка", "Писанко", "Цибулька", "Лемішко", "Галушко". Поширене українське ім'я, а не спотворене "Гречко". Подекуди "Писанка" (журналісти і просто письменні люди) забувають, як відмінити імена, що кінчаються на "енко". Пишуть: "був я в гостях у Гриценко", у "Довженко" і т. д. Не вживають правильного кличного відмінка.

Шевченко мав мову "голосу та правду", як "Господа слово", тому писав:

"А ти, старий Дорошенко, Запорозький брате!"

Отже треба писати: "Пане Петренку", "Добродію Гриценку" і т. д. Само собою, московський виступник у Києві Шербицький забороняє такі "вільності", бо треба "зближати й зливати" мови й народи в "братському морі". Але на емігранті наші повинні — берегти чистоту рідної мови.

А після цього — до діла. Серед слов'янських народів найбільшій симпатії до Росії (монархічної чи комуністичної) мали чехи й словаки. Само собою, не всі чехи й словаки, загрозені німцями й мадярами, ставились без критично до Москви-Росії. Сучасник Богдана Хмельницького славний чеський патріот і педагог Ян Амос Коменський (умер на еміграції в Наардені, в Голландії 1670 р.) був ворогом Москви і орієнтувався на українську державу, що мала назву "Військо Запорозьке". Про московських людей освічений чех писав: "Moscovitae gens ignavissima et stupidissima" (Московці — народ дуже ледачий і дурний).

У 19 віці визначний чеський поет, журналіст і політик Карел Гавлік (1821-1856), побувавши в Російській імперії, зненавидів деспотичний режим царів та московський шовінізм. Гавлік перестерігав своїх земляків перед ілюзіями, що

Москва може визволити чехів від влади Габсбургів. Він писав, що Москва принесе чехам і словакам невільну, гіршу за панування німецьке й мадярське. Однак критичні голоси Гавліка та інших тонули в поширених надбавках на "доброго царя" або пізніше — на "доброго Леніна" чи "батька народів" — Сталіна.

Проживши від 1948 до 1968 р. під "опікою" "старшого брата", чехи й словаки вирішили повернутися до своїх демократичних традицій. Символом-знаком цього повороту було відновлення пам'ятника першому президенту Томаса Масарика, які були скинуті з постументів після комуністичного перевороту. Вільне слово залуцало в Чехословаччині, вільна преса описувала злочини комуністичних держиморд. Політичні невільники вийшли на волю, поспішно на пенсію сталініста-президента Новотного.

В цілому світі привітали чехи й словаки створення устрій "з людським обличчям". Здавалося, що й Москва поміняється з чехо-словаками на "ревізіоністські" реформісти, бо й сам секретар Брежнєва приїздив до Праги й казав: "Це ваша справа".

Але то були криводушні слова, щоб приспати чужиність людей, яких Москва вирішила відвоювати від влади в Чехословаччині. Легко зрозуміти, чому Кремль постановив зліквідувати "політичну весту" в Чехословаччині: "Гомін волі", що залуцав у чехів та словаків, похвалив сусідні народи, пригноблені Москвою, і в Кремлі боялися, що приклад Чехословаччини "заразить" теж людність в інших країнах. Брежнєв з іншими ватажками вирішили задумати реформи в Чехословаччині і формі населення інших комуністичних країн. Москва не побоялася, навіть протестів комуністів чехів і словаків, Італії та інших країн проти наїзду на Чехословаччину: в видно, що в Кремлі вважали "соціалізм з людським обличчям" в Чехословаччині за тяжку загрозу для режиму, який описав Солженіцин у своєму "Архіпелагу ГУЛАГ".

8 років минуло від того часу. Єдине, що можна вважати за позитивний результат агресії 21-го серпня 1968 року, це упадок московських ілюзій у чехів і словаків та поширення критики Москви серед компартій в різних країнах світу. Чи хотів би італієць Берлінґер бути в шкурі словака Дубчека, коли б Італія стала членом Совєтського Блоку?

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ
УНСоюзу!

К. Крупський

НАЦІОНАЛЬНА ОСОБИСТІСТЬ В ПОГЛЯДІ ДИСИДЕНТА-РОСІЯНИНА

(1)

Вже минуло два роки від опублікування збірної праці кількох російських визначних дисидентів п. н. "Із-под ґриб", переведеної на англійську мову. В нашій пресі оуло надрукованих декілька статей про цю книжку, однак, усі ці статті не дають вичерпного огляду на неї, бо порушили її дуже односторонньо.

Цієї збірної праці взяло участь сім авторів, а в цьому числі нобелівський лауреат Александер Солженіцин. Вони написали одинадцять есеїв, в яких порушили різні недовідані совєтської системи. Солженіцин особисто зредував цю спільну працю.

Це правда, що деякі автори, як, напг, Ігор Шафаревич, не тільки дуже суб'єктивно розглядають болячки сучасної російської імперії, але вони навіть не позбулись російського месіанізму, "культуригерства". Однак, серед цих авторів є один, досі не згадуваний нашою критикою, думки якого, висловлені на 35-ох сторінках есею п. н. "Національна особистість і свідомість", є гідними уваги. Цікавими є в ньому тому, що автор вірно розглядає важливість істоту націоналізму, якого не резервує тільки для росіян. Цим автором є молодий історик Вадим Борисов. Його докторська дисертація про російську церкву 14-го і 15-го століть була відкинута, тому, що автор виявив в ній "єретичні" погляди. Це і зачепило кар'єру цієї талановитої людини в найбільш "поступовій" країні — Совєтському Союзі.

Щоб читач мав кращу уяву про те, що написав В. Борисов про національну особистість і свідомість, найкраще є дозволити переповити написану ним частину, уривок, який несуттєво для нашої цілі місця. Нашою ціллю є подати деякі аргументи проти нападі ворогів українства на український націоналізм, з чого не виходить, що український націоналізм є найгіршим з-поміж усього націоналізму в цілому світі. Та для нас є зрозумілими ті напади, що приходять з ворожої сторони. На жаль, важко зрозуміти те, що деякі українці повторюють і зовсім копіюють ті поширені ворогом, напади.

Після досить обширного вступу (9 сторінок) Борисов поділив свій есей на чотири частини. У вступі він пише, що в поширеній та частотній оцінці про Росію переважає гадка, що Росія вже переплила свою Голготу, а тепер зближається до нового історичного пункту. Що ж є цим пунктом, запитує автор: ним є початок розпаду, доказом чого мала б бути доказові матеріали зрозуміти.

Після досить обширного вступу (9 сторінок) Борисов поділив свій есей на чотири частини. У вступі він пише, що в поширеній та частотній оцінці про Росію переважає гадка, що Росія вже переплила свою Голготу, а тепер зближається до нового історичного пункту. Що ж є цим пунктом, запитує автор: ним є початок розпаду, доказом чого мала б бути доказові матеріали зрозуміти.

симв. ("УРЕ", т. 13, Київ, стор. 124).

Якщо ж ми для порівняння з українськими колишніми меценатами — магнатами візьмемо засновника Українсько-Американської Фундації в пам'ять Романа В. Смука в Чикаго, то тут, безперечно є діаметрально велика різниця. Колишні меценати-фундатори не мусили важко працювати, щоб наскладати для себе поважну грошову суму. Майже всі їхні масти приходили їм правом спадкоємства. Натомість адвокат Роман І. Смука на придбання свій масток мусив важко працювати.

Правду сказати, то в ЗСА в нашій українській етнічній ґрупі це досі ніхто не випередив адвоката Романа І. Смука — сеньйора, щоб виснаживав для поширення науки таку поважну суму — чверть мільйона доларів (250,000). Це, справді великий дар нашого українського сучасного мецената.

Дати щиро таку велику суму грошей для свого народу, то справді, як же ж треба ширію той свій народ любити і бажати йому всього добра? Бож, подумавши та презид, сказавши, він усі ці гроші миг витратив на особисті розваги й розкоші, як не практикують ті, що окрім

стачаючи числа емігрантів? Чи може є це сподіванням на відродження? Надія і віра замкнені в боротьбі з розпачем і сліпою злою волею. В теперішніх дебатах про Росію є позначки зростання правдивого апокаліптичного алірому. Є ми прокламою і алірому породу чи великим народом? Призначена нам будучина, чи за словами божественного пророцтва (1831-1889) Росія була створеною для того, щоб виступити у світ антихриста? Що є тепер перед нею: пропасть чи високий трудоловний підйом?

Це, в самому собі, є страшим симптомом того, що незгадувані і півзгадані, але стало існуючі питання тепер затруднюють думки кожної людини в Росії. І тільки коли вітер приносить різномірні історичні зміни, ці питання нагло і немислосердно дають знати про себе. Так було на початку сімнадцятого і вісімнадцятого, на початку і в половині дев'ятнадцятого і на початку двадцятого століть.

Як добре це знаємо, каже автор, будучина кидає перед себе тінь, і ми, що живемо в цій тіні і пам'ятаємо гіркий досвід наших попередників, повинні розрізнити розвиток подій, якщо хочемо зберегти повне значення історичного існування. Здається, що так недавно, відродження дебатах про Росію видавалось неможливим після того, як Росія так багато потерпіла, але теперішній розвиток подій дає промічний наді на те, що наближається кінець марксистських догматичних децизмів і передершених судоб Росії, і тому її скалічене тіло і душа самі запнуть шукати поворотних доріг до здоров'я.

Дебата також дає нам пересторогу: Ідеологічна бриля, що довгі роки тяжіла над російським життям і думкою зробила свою роботу. Російське опритомнення продирається з глибини в сторону невідомої будучини, яка виглядає подоробною, як ніколи досі. Усі нерозв'язані ділеми російської думки знов піднімають голови; підсилені, скоплені, спотворені нашим перекривом на протязі півстоліття, що перед тим ніколи не існувало в історії. Це не реторика, а холодний факт того, що навіть життя нашої народу залежить від розв'язки цього. Якщо не віднадемо самі в собі джерела сили, яка поведе нашу спутешу свідомість назад до одного духового центру, то уяв'ємо теперішній ентузіазм в напрямку соціальних експериментів може виявитись останньою агонією Росії.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує інж. Лев Япкунчик

БІОХІМІЧНА ЛАБОРАТОРІЯ НА МАРСІ

Протягом століть люди мріяли про поїздки на Марс. Чи можливі дослідження тієї тасмичної планети. Але щойно 20-го липня ц. р., цебто рівно 7 років від проп'ятого дня, коли перші американські астронавти стали на ногу на поверхні Місяця, ця мрія стала дійсністю.

На золотій долині (Chryse Planitia), недалеко Марсового рівнина, осіла при допомозі 55-метрового парашута та гальмового ракетного рушія дитина американської електронної технології, лабораторія частина дослідної ракети Вікінг І.

Крім інструментів для пошуку хемічного складу атмосфери Марса, його температури, сейсмографічних коливань, шкості вітру, барометричного тиску та вологості, цей металевий робот вміщає в собі також мініатюрну біологічну лабораторію, яка, зачерпнувши металевим долоньом частинку червоної марсової землі, мала розв'язати раз наземні довголітні, контрверсійні питання відносно існування життя на Марсі.

М'який та щасливий зупинився лабораторійного робота з посередньої червоної планети став джерелом опрацьованої радості та одушевлення гурта американських учених в Струмінно-Погінній Лабораторії НАСА в Пасадені, Каліфорнія, що впродовж 10 місяців кермувала полетом обох Вікінгів до далекої планети Марс. 4-го липня ц. р., цебто згідно з планом Вікінг І мав осісти на Марсі в 200-річчя незалежності ЗСА. Проте, для підшування безпечного та догідного місця прильоту, час осідку біологічної лабораторії пересунутий на 16 днів. За метушеною обох передвиборчих партійних конвенцій, 200-річчя ЗСА, 100-річчя українського поселення в Америці та Евхаристійного Конгресу, ця епохальна подія залишилась чомусь в тіні та не нашла належного відгуку, але це не применшує осягу людського генія та незаперечної досконалості американської електронної технології.

Немає бо сумніву, що відстанева контролю полету ракети, її залучення в марсову орбіту, прильоту на поверхні Марса, урухолення дії поодиноких інструментів та їх направа з відстані 212 мільйонів миль не має ні паралелі, ні прецеденту в історії технології людства. Вікінг, наче жива, інтелігентна істота, що злетіла з простору на чужу, невідому землю. Наперед відкрила широко свої електричні очі та переслала нам на землю першу драматичну знімку його поверхні. Але щойно тоді, коли він обгор

нув своїм бавиством поглядом ціле своє доквілля, людина на Землі дістала повне уявлення марсового красуню — червоно-бронзового кольору, закиданого густо відламками каміння та засиченого вигаслими кратерами. Ключовий елемент існування життя на Марсі становить вода. Бо де є вода, там існує життя. Виглядає проте, що й на Марсі обмаль, а якщо вона існує, то не в плинній формі.

Марс адв'ич менший за Землю і пара на його поверхні парус вже при 43 ступенях Ц. Атмосфера Марса рідша, а її тиск 10 разів менший як на Землі. Його доба дорівнює земській, але його рік адв'ич довший за земський з приводу більшої відстані від сонця. У висліді Марс має різку атмосферу та суровіший клімат, його температура коливається між + 40 ступенів Ц, до — 200 ступенів Ц, залежно від пори року та географічного положення. Слідом води на Марсі можна запримити в його атмосфері в формі хмарових скупчень пари, та на обох бігунах в формі білих снігових шапок. Марс має 2 невеликі місяці: Фобос та Деймос. Орбітні фотографічні знімки, перелані Вікінгом І на Землю, виявили, що поверхня Марса поперехрещувана високими річковими рік та численних долин, в якій колись могло буюти струйкувати життя. Можна також запримити на ньому 2,500-милевої заглибини, чось в роді Марсового каньйону.

Піоміри атмосфери виявили існування азоту, кисню, 2-окису вуглецю та аргону. Азот, це одна з основних цеголок життя, а 2-окис вуглецю, це джерело рослинної енергії. Привняв аргону становить доказ, що Марс мав колись густішу атмосферу, що була в спроможності задержати на його поверхні воду в плинковому стані. Завданням біологічної лабораторії — прослідити існування життя на Марсі. Ця лабораторія має 40,000 складових частин та коштувала понад 50,000 дол. За поточним гузика на контрольній консолі в Пасадені урухолюється електричний мотор, який висуває механічний руку з черпаком, що вбивається в марсову почву та кубирає собі приблизно 6 кубічних сантиметрів землі, яку він вкидає в лабораторію центросту. Ця земля маленькими частинками проходить крізь три біохімічні аналізи: росту (фотосинтезу) віддихання та метаболізму.

Висліді перших проб можна назвати контрверсійними. Науковці збудували цю біохімічну лабораторію та запанували всі її аналізи при заложенні, що на Марсі існує життя таке саме, як на Землі. Але якщо життя на Марсі має відмінний характер від земського, тоді не слід сподіватись позитивних вислідів існування життя. Покищо лабораторія щойно почала свої аналізи, які будуть тривати приблизно до листопада, коли Марс наїде на протилежній стороні Сонця та комунікація зі Землею припиниться.

В перших днях вересня вийде в марсову орбіту Вікінг ІІ, причальний пристрій якого планують в Пасадені аначити в околиці Марсового бігуна, коло світових шапок. Недалеке майбутнє покаже, чи коштує одного більшого доларів, що їх коштував проєкт обох Вікінгів, оплатився і чи він поширює горизонт нашого знання про нашого найближчого планетного сусіда, члена спільної сонячної родини.

Зовнішнім світом, функція його мозку, переходила у форму прояву його рефлексивної діяльності, і тоді його мислення ставало правильним та відображало об'єктивну дійсність глибше й повніше, ніж чуттєве пізнання. А вже далі критерієм його істинності була його життєва суспільна практика.

Ще одна гуцульська церква в стейті Нью Йорк

Проект побудови гуцульської церкви в стейті Нью Йорк.

Недалеко від Гантеру, Глен Спей і Седзіанки невдовзі збудують ще одну стилеву дерев'яну українську церкву. Українська католицька парафія Пресвятого Серця Христового в Вінгемтоні, Н. Й., на днях розпочала будову такої церкви.

Проект церкви виготовив знаменитий архітект Аполінарій Осадца. Він також проєктує давню церкву св. Юра в Нью Йорку — також тепер в будові, та гуцульської церкви в Глен Спей, Будівля гарна, з трьома куполами, всередині добре викичена будова напевно гордістю нашої парафії в ближчій і далішій околиці.

Рішили ми на таку церкву, бо хотіли мати гарну стилеву, характерну чини для нас святої. Тому з огляду на кошти, достановили

будувати дерев'яну, бо стилева мурована була б багато дорожча, а наша парафія невелика. І наше нове місце добре надася під таку будову.

Нова церква не буде в Вінгемтоні, а в сусідньому місті Джонсон Сіті. Ова ті міста творять одну цілість, а парафія наша обслуговує українців католиків так званого потрійного міста — Вінгемтон, Джонсон Сіті, Ендікат — та околиці.

Тепер це пожавалена праця для здобуття потрібних фондів. Парафія наша невелика, але з багато запалу й охоти в більшості парафій. Віримо, що всі парафії вклучаться до праці та складуть свої пожертви, щоб довгоочікувана нами святої стала дійсністю.

(В. Л.)

ФРАНЦІЯ МАЄ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

як колись, годі передбачити дальший розвиток подій. Тим більше, що Католицька Церква має труднощі не лише з боку „правих“, які тепер збираються докола Кир Лефевра, але й з боку „лівих“, що фліртують з марксизмом, шукаючи — в душі Ватиканського Собору — шляху для праці Церкви в соціальній діяльності. І то праці „радикальними методами“, „спираючись на сучасні тенденції“, спираючись на „остаточне відділення Церкви від влади держави й упривілейованих“, на що такий виразний натиск поклав саме згаданий революційний Собор.

Як би собі хто не уявляв Франції і її „традиційно гомосексуальності“, Католицька Церква у ній являє велику силу завдяки не тільки традиції, але й кваліфікованості її кадрів та — зокрема — їхній діяльності. Важко порівняти, скільки Церква утримує шкіл (і то дуже добрих), чудових харитативних установ, який вплив має на високі школи та взагалі духовну творчість. А все це підтримує великими засобами, що витрачаються і поза Францією, сприяючи у великій мірі промінованню її культури. Тож нічого дивного, що події у Церкві дуже глибоко ворушать всю компетентну опінію.

Бунт Кир Лефевра не закінчиться ані швидко, ані легко — з вищевказаних причин. Але — на нашу думку — він не приведе до катастрофи, а тільки до болючих ударів, які матимуть позитивне значення.

Католицька Церква переживає тепер другий бій медіа, що зветься — її традиційна дисципліна. Хоч і

скільки прав дав Ватиканський Собор мирянам, його ухвали були ухвалами „нагорі“ й інформація про їх суть не була належно поствалена. І з вини самого Риму, і з вини списюватів всіх країн, і з вини священства, що не може за одне покоління змінитися. „З цього постає цілий ряд протилежностей.“

Молодші священники пішли задалеко „на ліво“. Старші прийняли механічно введених реформ. Вони ж бо тільки люди, які не перероджуються під впливом постанов. Для здійснення духа Собору треба віків творчості. Але й треба незвичайно обережного та делікатного шукання нових форм тієї творчості. Тому з одного боку масою Богослуження з гітарями, а з другого — Кир Лефевра. Великі злами віки не проходять без подібних скреготів та перебільшень в один і другий бік. Зокрема це важко проводити в нашій такій мішаній часи, коли всі форми живуть, як метелик, часом лише день. А Літургія Св. Івана Золотустого прожила півтора тисячі років і це має свій чар та глибину...

Бунт Кир Лефевра відіграв свою позитивну роль. Але він не має жадної перспективи. Поминаючи бо канони, цей бунт не бере до уваги факту, що Церква завжди йшла з духом часу, лише колись темпо було менше гомосексуальне. Не бере цей бунт до уваги й того, що люди з підсвідоме відчуття необхідності точки опору. А цією точкою опору в Католицькій Церкві є Папа, який в даному випадку діє тільки на базі постанов Собору. А бунт проти Собору — такий безнадійний.

ОБ'ЄДНАННЯ УКРАЇНСЬКИХ АКАДЕМІЧНИХ
ТОВАРИСТВ „ЗАРЕВО“
повідомляє всіх своїх Членів, що

6 вересня 1976 р. о год. 10 рано
на ОСЕЛІ ім. О. ОЛЬЖИЧА в ЛІГАНТОНІ, Па.

відбудеться

КОНФЕРЕНЦІЯ

в програмі якої будуть виготовлені реферати:
ЯРКО БЕЛЕНДЮК — Звідомлення з цьогорічної Олімпіади в Монтреалі.
РОМАН ГОРОДИСЬКИЙ — Враження з останнього Конгресу ЦЕЗУС-у.
ВІРА ДОРОЖИНСЬКА — Наша діяльність на найближчій час.
Закликаємо Членів ЗАРЕВА взяти активну і численну участь у Конференції.

УПРАВА ОУАТ „ЗАРЕВО“

ВИСТАВКА КАРТИН

**ІРИНИ
ПЕТРЕНКО-ФЕДИШИН**

— відбудеться —

на ОСЕЛІ УРС „ВЕРХОВИНА“, ГЛЕН СПЕЙ
у ГОЛОВНІЙ ЗАЛІ АДМІНІСТРАЦІЇ ВУДИНКУ
4-го, 5-го і 6-го ВЕРЕСНЯ 1976 РОКУ
від 1-ої до 9-ої год. по пол.
(Частинний дохід на церкву св. Петра і Павла
в Глен Спей, Н. Й.)

Вистава Акварель

інж. ІВАНА МАКАРЦЯ

відбудеться

у БОСТОНІ, СІТІ ГОЛД, на КОНСЛІ БРІДЖ
Відкрито для Публіки від 3-го до 29 вересня 1976 року
від 9:00 до 17:00 кожного дня, за винятком
суботи і неділі

Увага! нове Увага!
В КНИГАРСЬКОМУ ВІДДІЛІ ПРИ „СВОБОДІ“
можна вже закупити цікаві видання п. н.
„КАТАРАКТ — САТАРАКТ“
МИХАЙЛА ОСАДЧОГО
в англійській мові

Переклад і редакція: МАРКО ЦАРИННИК
240 сторінок ціна 3.95 дол.
з пересилкою

„СВОБОДА“
81-83 Grand Street
Jersey City, N. J. 07303

ТРАДИЦІЙНИЙ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Дякун (заступ. голови Відділу).
Зворушливим був виступ одного з найстаріших місцевих українських поселенців, Юрія Гури, який привіз сюди приблизно 70 років тому (1909).

Під час мистецької частини учасники (а було їх біля двох тисяч) насолоджувалися співом двох хорів: хору церкви св. Івана Христітеля в Боффало-Блекрак — під диригентурою Івана Грицьковича — і хору церкви св. Василія Великого в Ланкастер — під диригентурою Василя Панкевича. Слід підкреслити, що перший хор являється найстарішим українським хором не тільки в Боффало, але й у західній частині стейту Нью Йорк. Слід також підкреслити, що в обидвох хорах співають тут уже народжені люди. Честь і слава їм за те, що не забувають свого походження! Рівночасно належиться їм і вислів признання за їхню працю, бо обидва хори звучали гарно.

Відступивши від порядку програми, згадаємо про інші точки вокально-хорового характеру. Молодий вокальний квартет (молодий за всім складом і за віком існування) засвідчив своїм виступом, що він не зійде з виду мистецького життя нашої громади. Квартет носить назву „Галичанки“ й існує при Осередку СУМА. Співають в ньому 4 особи під проводом найстаршої з них, мгр Христини Були-Мороз. В часі їхнього виступу акомпанював їм на акордеоні Михайло Телюк.

Виступала ще гуцульська капела (троїсті музики), завжди мило бачена і мило слухана: мило бачена з огляду на їх оригінальний гуцульський одяг і з огляду на легісну поставу, а мило слухана — з огляду на красу гри цієї капели. Капелею керує Михайло Мочерник.

Трихартістів із Торонто (Борис Дайновий, Роман Лібер, Яків Сірик) розважали публіку своїми веселими скетчами. Мали вони в часі програми три виступи.

Пластовий Курінь...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

вих членів в ряди Куреня „Л. Ч.“.

В неділю, 22 серпня ц. р. програму Великої Ради започатковано Службою Божою, що її відправили члени Куреня — пл. сен. о. д. р. Іван Гриньох і пл. сен. о. монс. Степан Сулик. Після Служби Божої, гід час якої проповідь виголосив о. д. р. Гриньох, була відправлена Панахида за померлих членів Куреня.

Учасники Курінної Ради заслухали також звіт голови Коронної Ради — пл. сен. Микрослава Раковського та інших членів К. Р.: пл. сен. Олександра Войчука, пл. сен. Петра Пасеєвича, пл. сен. Романа Загайкевича та пл. сен. Петра Содолі. За відсутнього голову Коронного Трибуналу пл. сен. о. Івана Прокоповича, що був перешкоджений, звитував пл. сен. Мілас Лебедювич.

Рада обрала новий Курінний Провід; для 3-го Куреня УПСеніорів: пл. сен. Михайло Мочула — курінний, пл. сен. Іриней Юрчук — курінний суддя, пл. сен. Остап Тершаковець — писар і пл. сен. Ростислав Мільнич — скарбник; для 3-го Куреня Устарших пластуників: ст. пл. Орест Швед — курінний, ст. пл. Адріан Цюлько — курінний суддя, ст. пл. Андрій Максимович — писар і ст. пл. Ярослав Ставничий — скарбник. Коронний Трибунал був обраний в складі: пл. сен. Богдан Макарушка, пл. сен. Петро Содоль і ст. пл. Ігор Микита. Міжкурінний для обох Куренів, який являється

Немалою чару у програму внесли танцювальні виступи. Першенство у згадці віддамо гостям із Вирлінгтону — ансамблем „Веселка“, що працює під проводом Наталки Стецькович-Небесної. Виступи (а було їх кілька) ансамблю „Веселка“ найчастіше притягали до себе увагу телевізійного репортера. Крім згаданого ансамблю, танцювали ще учні парафійської школи св. о. Миколая під проводом Лідії Стеценко і танцювальний гурток Осередку СУМА під проводом Акації Вельмеги й Ірини Сташків. Знімка останнього гуртка була поміщена в місцевій англомовній газеті.

Програму закінчено інтересною і мало практикованою на нашому терені точкою: показом жіночого одягу, до якого примінено українську вишивку. Перед очима зацікавлених глядачів пересуналися кілька надатих зразків чудових крецій. (Не говоримо вже про панночок і пані, які демонстрували ці креції). „Доказ моди“ підготували Анна Яцишин і Анна Пистряк. Перебрала його Роксолана Ткачук, давши до кожної креції відповідні пояснення в англійській мові.

В часі програми виступали ще видатні місцеві діячі американського наукового й політичного світу — як д-р Едвард О'Конор і бувший конгресмен Тадей Дульський. Багато запрошених високопоставлених осіб, які не мали змоги прибути на імпрезу, прислали писемні привітання: конгресмени Кемп, Ля-Фалс, Новак, повітовий староста Ріген та інші. Усі привітання склали: шериф Майк Аміко, суддя Джозеф Форма, кандидат на суддю Віктор Манц й інші.

Програму розпочато й закінчено молитвою. На початку програми молитву провів о. д-р Павло Івахів, який — о. настоятель Петро Сагайдачний.

Під час імпрези була відкрита вистава картин Зіни Кузник, фотографій, виконаних Михайлом Фаримом, і

У 100-річчя українського...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

недавно з цілою американською громадськістю Лігаї-тону і околиці. Наша участь у цих загальних святкуваннях була на дуже високому поземі, за що Комітет, що її

вистава українського народного мистецтва (переважно з Гуцульщини) — влаштована Степаном Грекулком з власних експонатів.

Молодеча Рада при УККА (голова мгр Дануся Райца) відкрила свій кіоск з різного роду сувенірами.

Не можна не згадати буету, який діяв весь час тривання імпрези. Стравами (переважно української кухні) забезпечили присутніх гостей пані із обох Відділів Союзу Українок Америки, з ОЖ ОЧСУ, з Рідної Школи (з Ватиканського Комітету).

У вечірніх годинах відбулася ще забава, під час якої града оркестра Михайла Телюка. Тоді то вильосовано нагороду. Було їх шість. Першу нагороду (кольоровий телевізор) виграла п-і Криль, другу — (стерео) Степан Грекул.

Про „Українсько-американський День“ були згадки в місцевій англомовній пресі і на телевізії.

Весь дохід з імпрези призначений на видання історії українського поселення в Боффало й околиці.

організував, дістав похвальну Грамоту.

Свято 14-го серпня було багате змістом і різноманітне. Виступали діти таборів УЗХ під проводом п. Оксана Генгалло, артисти ансамблю бл. п. В. Блавацького Е. Гранат, О. Гранат і В. Мельник, але центральне місце в програмі мали виступи юнацтва танцювальної групи з Мек Аду в Пенсильванії під керівництвом М. Бойчука і під опікою пароха о. В. Левницького. На імпрезі були присутні: нестримний громадський діяч, довголітній голова УРСюзу, Антін Батюк, і п. Поступак, знаменитий українсько-американський політичний діяч. Обидва вони вітали гостей, поділилися з ними своїми думками, до актуальних подій з нашого життя і з того, що діялося у світі, та зложили признання організаторам святкування за їхню вдалу працю. Організували це свято: Управа Оселі та Команда Таборів УЗХ разом з ОДВУ і Виконком Культурним Осередком вулицяного басейну, якого доміва і керівник Т. Гак-Бойчук містяться саме на Оселі ім. О. Ольжича.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕННІ
УНСоюзу!

В ПРОГРАМІ:

**П'ятниця веч. — ЗАБАВА
з танцями**

**Субота — Відкриття, спортові
змагання, мистецька
програма: самодіяльні
гуртки.**

Веч. — ЗАБАВА з танцями

Спілка Української Молоді Америки

**25 ВСЕАМЕРИКАНСЬКИЙ
МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ СУМА**

на Оселі СУМА в Елленвіллі — 4, 5, 6 вересня 1976 р.

**Неділя — Архисрейська
Служба Божа**

**МАНІФЕСТАЦІЙНИЙ ЗДВИГ, СПОРТОВІ
ЗМАГАННЯ, ВИСТУП ОРКЕСТРИ СУМА**
— Чикаго, ХОРУ „ЖАВВРОНКИ“, Нью
Йорк й інших самодіяльних мистецьких
одиниць.

Веч. — ЗАБАВА з танцями

**Понеділок — закінчення,
дозвілля.**

СВІТЛИ ПАМ'ЯТІ МИХАЙЛА МЛАКОВОГО

Коротка сумна оповістка в 133-му числі „Свободи“ з 16-го липня ц. р. привнесла вістку про смерть с. п. Михайла Млаковича, який після тяжкої хвороби та двох операцій помер 9-го липня 1976 р.

Невмишлена смерть вярвала з радів українських заслужених громадян ще одного великого, прикладного патріота, що пройшов довгий, дажкий життєвий шлях.

Михайло Млакович, інженер економії був також талановитим письменником, що він добре виказав у співтворстві об'ємного двотомного (разом 938 сторінок) твору п. н. „Ворог народу“. Це документально-біографічна повість, про високу вартість якої висловлює чимало передових знавців української літератури, з чого найбільш промовистим є те, що цей твір був нагороджений першою літературною нагородою на літературному конкурсі Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка в Чикаго на літературній праймі, які повисли в роках 1965-1967.

Усі, що мали нагоду познайомитися із названим твором, рівночасно познайомилися з поважною частинною життя співтворця цієї великої книги — Михайла Млаковича і його дружиною відомою письменницею Оленою Звичайною, бо герої цієї документальної повісті Михайло і Наталя Гринь, це ніхто інший, а самі співтворці цього твору.

Відомо, що життя української інтелігенції, яка добровільно брала участь у національному оповіданні нашого народу, не було легке, життя Михайла Млаковича ще й по-особливу майже неможливою, а то й унікальною драмою, з якої йому адалось вийти живим, в основному, завдяки його сильній волі, яка спасла його від смерті жалюгідного терору есхоніи, що забрав мільйони жертв в українському народі.

Вже молодим гімназистом Покійний брав участь в освідженні та очищенні рідного села від москвофільства, а з вибухом Першої світової війни добровільно зголосився в ряди Української Армії. Він понав у російській полон, а відтак знов опинився в Українській Армії, як курсант старшинської школи.

Після прогрі українських визвольних змагань він залишався в зубожомо війнону Києві, де треба було боротися за прожиток кожного дня. Якось знайшов працю в школі емігрантів, як викладач німецької мови та інструктор руханки, але при цьому не занедбував своєї освіти, перерваної війною.

В часі студентських років бере активну участь в бурхливому студентському житті, де

виказав свій спротив проти русифікації українського шкільництва і при цьому понав під нагляд тих, що стежили за цими справами.

Після закінчення студій почалася наліжка на таких, як він, з цієї причини він, аже одружений та з малим сином, потайки покидає Київ і переїздить до Харкова, але й тут не оминув його терор есхоніи. Його заарештували, і коли після довшого допитів з тортурами він далі відмовився підписати стандартно зфабриковане обвинувачення, його зсудили на десять років концетраційного табору і вислали на далеку Коліму.

Висилка на Коліму почалась в 1930-их роках після того як там в околицях ріки Коліми виявилися поклади золота для видобування якого советська влада почала використовувати примусову працю, а видобутиим золотом оплачувала поширювання комунізму у світі.

З причини природних перешкод таких як багна, тайги і гори, доступ до Коліми суходолом — неможливий, і тому в'язнів транспортували наперд до Владивостоку — залізницею, а звідтам на північ пароплавами по водах Японського та Охотського морів до пристані Ногасево, а звідти автомашинами сотні миль на північ, де тоді почали виростати табори невольників.

Багато в'язнів не вдержували самої подорожі в жалюгідних умовах переповнених вантажних вагонів, а відтак в таких же умовах на пароплаві. Голод і холод залізницею, а горята та спрага на пароплаві викінчували слабших та з підірваним туртурами в'язнів здоров'ям. Та й сам дуже суворий клімат Коліми для обертних і погано одгнених в'язнів був вбивчим. Погледнувши на малу, побачите, що той простір знаходиться від 60 до 70 ступенів північної географічної ширини, а на 80-му вже починається арктичне колесо, то тоді легко зрозуміти, чому советські арештанти зложили куплет: „Коліма, Коліма, Чудна планета! Десять місяців зима, остальное — лето!“

Там же в часі того короткого літа грунт не розмірзає глибше 20-30 сантиметрів. Коли читаєте опис того як „привітали“ в таборі транспортом засланців, серед яких був Михайло Млакович, то не можете здержатися від сліз. Як багато наших людей мусили зносити тяжкі терпіння садизму, що перевершує всяку уяву людини. Перед табором, засланців розділили на „битовики“ і „контрики“, тобто на кримінальних проступників і політичних. Перших пігнали до бараків, що мали дах, а других до таких, що не мали даху, а тільки стіни.

Всеамериканська конференція Учителів Українознавства

Резолюції

Всеамериканська конференція Учителів Шкіл Українознавства Америки, що відбулася в дні 18-20 червня ц. р. в Елленвіллі, Н. Й., на оселі СУМА схвалила такі резолюції:

1. Конференція вітає Владик наших Церков та прохає і надалі непохитно стояти на сторожі оборони української мови, головно в той час, коли політика окупантів українських земель продовжує дію горезвісного „Емського указу“.

2. Конференція висловлює ширшу подяку всім тим Установам та Організаціям, що сприяли цим письмовим вітанням Конференції.

3. Конференція відзначає, що Учителі Шкіл Українознавства в системі Шкільної Ради є свідомі своїх завдань і обов'язків за навчання і виховання українських дітей на повновартісних і національно-свідомих членів нашого суспільства. Відповідальність тим більша, бо на рідних землях окупант старастяся затроїти молоді серця брехнею, і там учителі не мають змоги цьому протиставитися.

4. Затиск українського слова, нищення української культури та переслідування й арешти українських культурних діячів шаліють в сучасній Україні. У століття ганебного „Емського указу“ — безоглядного нищення української мови, культури й народу.

5. Конференція стверджує, що:

а) Одним із найосновніших завдань українців на нових місцях поселення — це збереження і розвиток українського шкільництва від садочків аж до університетів, тому що неукраїнська школа правдивого зрозуміння і любові до України не навчить. Підготовчі класи (дошкільні) — це одна з підстав нашого шкільництва; тому Конференція апелує до Управ шкіл, Учителів та Батьківських комітетів звернути особливу увагу на організації цих класів. Конечено потрібно вести освідломочну працю, головно серед молодих батьків. Приднання акнайбільшого числа дітей до передшкільної — це не обходиться, зокрема — придання англомовних дітей.

б) Усі центральні крайові і місцеві організації та установи, як і вся українська спільнота має обов'язок морально і матеріально підтримувати українське шкільництво.

в) Щоб забезпечити заловільний розвиток українського шкільництва — Конференція домагається:

а) Процентного збільшення — у відношенні до інших видатків — бюджету УККА для виховно-навчальних потреб Шкільної Ради та точного виплачування схвалених сум.

б) Створити окрему шкільний фонд і тим уможливити довершеніше планування в діяльності шкільництва, як також і його розвитку. В цій акції повинні бути активними Батьківські комітети, Спонзори шкіл і Центральні опікуни.

в) Делегати, а головно вчителі на XII Конгресі УККА повинні докладати всіх зусиль, щоб на Конгресі справам шкільництва присвятити окремі сесії, та щоб Конгрес вніс конкретні рішення для забезпечення розвитку і фінансової бази нашого шкільництва.

7. Шкільна Рада повинна якнайшоріше активізувати всі референти і комісії, як також поліпшити зв'язок з тереном.

8. Шкільна Рада спільно з Управлінням шкіл повинні поробити всі можливі заходи, щоб усі школи одержали відповідну акредитацію.

Ще в минулому році Михайло Млакович у листі до автора цих рядків клопотався, щоб видати „Ворог народу“ англійською мовою. І хоча в старшому віці, він знаходив час на те, щоб реагувати на спотворені відомості про Україну в американській пресі. Два роки тому в поважному американському щоденнику була надрукована серія статтей, основаних на спеціальному інтерв'ю співтворця „Ворог народу“. Чи ж не гідним є це наслідування?

Приймаючи нагороду на Конкурсі Українського Літературного Фонду ім. І. Франка в Чикаго, 3-го грудня 1967 р., Михайло Млакович сказав: „Повість „Ворог народу“ — це твір соборний. Вона народилася в дружній співпраці Сходу і Заходу нашої Батьківщини, бо працювали над нею полтавця й галичани...“ Таким то ділі патріотом і соборником був покійний Михайло Млакович.

К. Крушельський

Нова праця Б. Левицького

В Німеччині в Штутгарті надруковано нову працю відомого українського вченого Бориса Левицького — „Сучасна советська політика відпущення“. Вона має 266 сторінок.

Автор подає детальні пояснення советської політики т. з. детанту, та з якої причини він існує. На думку автора, Москва шлєхом надіється уникнути атомової війни, до цього П заставляє також недостатня економічних ресурсів для дальшої розбудови господарства, а головно у неї — це пошукування дорогого детанту політичної стабільності і створення кращих взаємин, хорисних советам та т. з. соціалізму їхнього стандарту.

Американський відомий кватеральник — „Форейн аферс“ в книжці за липень ц. р. на стр. 843 зареєстрував працю Б. Левицького та оцінив її так, як ми вище навели.

Борис Левицький користується в Німеччині значним авторитетом, і це не перша його праця, яка звертає на себе увагу людей, зацікавлених вивченням советської політики та її напрямів. З цієї нагоди можна ще підкреслити, що в журналі „Ост Юроп“, що виходить в Мюнхені, досить багато уваги приділяється питанням Сходу Європи та зокрема Советському Союзові. Цей поважний журнал редагує д-р К. Мей-Школа.

12. Конференція одобрює і пропонує ажигати в шкільному році 1976-77 новоопрацьовані проекти програм навчання. Для їх поліпшення мусить бути додана бібліографія до поодиноких предметів. Інспектори, директори шкіл і вчителі повинні прислати свої заваги відносно програм до Шкільної Ради не пізніше 30-го липня 1976 р.

13. Конференція пропонує прийняти назву Шкіл Українознавства в англійській мові в шкільній формі: School of Ukrainian Studies.

14. Для покращання педагогічних кваліфікацій Конференція поручає використовувати курси на УВУ. Шкільна Рада і УККА повинні допомагати молодим учителям у здійсненні їхнього дошкільного.

15. Шкільна Рада повинна видати якнайшоріше директиви відносно навчальних підручників на 1976-77 шк. рік. Директори шкіл зобов'язані подбати, щоб підручники, як і інші матеріали були можливі до набуття на початку навчального року.

16. Конференція пропонує переводити вписи до Шкіл Українознавства по закінченні шкільного року, а не відкладати на початок чергового навчального року.

17. Конференція закликає всі школи, які є поза системою Шкільної Ради, до тісної співпраці.

Для успішного використання кваліфікованих сил і фінансових ресурсів, школи повинні лутитися, а не продовжувати існувати розділено.

18. Пропонується, щоб чергова конференція працювала системою окремих засідань (панелів).

Наталя Полонська-Василенко
Історія України
ПЕРШІЙ ТОМ
До половини XVII сторіччя. Книжка у твердій ясо-синій обгорті, із золотими буквами. 591 сторінок. Ціна 15.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Чортківська Округа
Історично-мемуарний збірник. Повість: Чортків, Коничинці, Борщів, Заліщики.

Книжка у твердій темно-синій обгорті і золотими буквами, роботи мистця ЯКОВА ГНІЗДОВСЬКОГО. 926 сторінок. Ціна 25.00 дол. і \$1 пересил.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

Д-Р МИХАЙЛО ДАНИЛЮК
На медичні Темі
Лікарський довідник.

Книжка у твердій темно-зеленій обгорті із золотими буквами роботи мистця МИХ. МИХАЛЕВИЧА. 336 сторінок. Ціна 7.00 дол.

SVOBODA
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07303

3 НАГОДИ ВИПРОДАЖУ
в книгарському відділі при „Свободі“ можна ще набути такі літературні твори:

Федір Дудко: МОЯ МОЛОДИСТЬ (сторінки з автобіографії) \$2.00

Іван Керницький-Ікер: БУДНІ І НЕДІЛІ (короткі історії) \$5.00

Леся Лисак: ТЕРПІКИ ПАХОЩІ — новели \$5.00

Микола Понеділок: РЯТУЙТЕ МОЮ ДУШУ (оповідання) \$8.00

Іван Сміляк: У ЗЕЛЕНОМУ ПІДПІРІ — повість \$2.50

Дарія Ярославська: ПІ НЮ ЙОРК (скорочена повість) \$2.00

Замовляти можна в книгарському відділі при „Свободі“, пересилаючи чек або поштовий переказ:

„SVOBODA“ BOOKSTORE
Jersey City, N.J. 07303

30 Montgomery Street
Мешканців стеїту Нью Джерсі зобов'язує 5% стейтвого податку.

ТАРЗАН. Ч. 7504. В місті

Як ми вже все одо дійшли аж сюди, то зайдім в місто та пливайтиму! Він забіг в кімнату! Здорова була, Леді! Я

думаю, що ти загубилась... Ого! Ми зробили одну помилку... „Він“ — це справді „вона“... Простіть, що вийшли без

НАКА Company
48 East 7th St.
Tel. GR 2-5534, New York, 10003
УКРАЇНСЬКІ МАШИНИ
ДЛЯ ПИСАННЯ „ОЛІМПІЯ“
(нім. прок.) спеціальні для
писання в Україні. Оказіаіно
— добрі і дешеві!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1976 р.

КЛІВЕЛЕНД, Огайо. Збори в-на св. В. Великого 364-ий Відд. о год. 2-й по пол. в приміщенні св. Діви Марії при Kirtland Rd. — Олі Вих, рек. секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Збори С-ва Преса. Богородиці 36 Відд. о год. 2-й по пол. в приміщенні Ук.-Амер. Клубу при 292 Гадсон Аве. Простіться чл. прибути та вірніяті належні вкладки. — Стелла Гогофська, Марія Ковальчук, Параска Демліва.

Піане МОТЕЛЬ

17 приміщень, басейн плюс 6 км. дні при Rt. 6, 1/4 м. від Port Jervis, бл. Глен Спей. Ціна \$130.00. Завдаток — \$45.00. Тел. (914) 686-2635

ДО ВІНАЙМУ
Buffalo, New York
ПРИЙМУ
на МІЖКАННЯ
СТУДЕНТІВ
з уживанням кухні.
(716) 893-1115

MALE AND FEMALE

ГОСПОДИНЯ

Спання на місці. Власна кімната, лавічка, TV, добра платня, приємна родина, новий дім в Highland Park, N.J., бл. New Brunswick. Потрібно дещо англ. мови. (201) 246-7885

ПОТРІБНА НЯНЯ

(Baby-sitter), яка говорить по-українськи до 2½ річної дитини, від вересня до червня, Verona, N.J. Півгодини від парадії в Джерсі Сіті, 15-20 хвилин від парадії в Пассейку і Ньюарку. За дальшими інфор. тел. (201) 857-1709.

ПОШУКУЄТЬСЯ ЖІНКИ

до товариства і легкої господарки, в домі старої жінки в Staten Island. Спання на місці. Тел. (212) 442-8837

FUNERAL DIRECTORS

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуґа ЦІЦІРА І ЧЕСНА.
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey.
Також займаємось похоронами на північній в Баянд Врукі і перенесенням Тілків Останда з різних країн світу.
801 Springfield Avenue
IRVINGTON, N.J.
NEWARK, N.J.
ESsex 5-5553

ПЕТРО ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК
Займається Похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y.
ORegon 4-2568

Нема то як на Союзівці!

Оселі
Українського
Народного
Союзу
в КЕТСКИЛЬСЬКИХ ГОРАХ
біля міста
КЕРГОНКСОН, Н. Й.

ВЕЛИКИЙ ВІСЕНД

„ДНЯ ПРАЦІ“

від 3-6-го вересня 1976

П'ЯТНИЦЯ —

Забави з танцями при звуках оркестри „СОЮЗІВКИ“.

Співає МАРУСЯ ПІТІНЬ (муз. керівник).

Конферансьє всіх програм — АНІ ДИДИК

П'ЯТНИЦЯ-ПОНЕДІЛОК, 3-6 ВЕРЕСНЯ —

Крайові тенісові і плавацькі змагання

СУБОТА, 4-го ВЕРЕСНЯ

Володимир Гентіш —

Гостинний виступ

Год. 8:30 веч.

Тріо — (Калина)

„Ластівки“

з ТОРОНТО, Канада

Забави

Оркестри „РУШНИЧОК“ і „ТЕМПО“.

НЕДІЛЯ, 5-го ВЕРЕСНЯ —

На загальне бажання публіки —

ПОВТОРЕННЯ опери М. Лисенка —

„Нікитори“

у виконанні Музичної Школи

та Союзівці під кер. А. ДОБРЯНСЬКОГО,

Т. ГРИНЬКОВА і В. ШУСТА.

Т. Гриньків —

фортепіанове солю — твори М. ЛИСЕНКА

Забави

Оркестри — „РУШНИЧОК“ і „ТЕМПО“.

ВЕЛИКА ХОЛОДЖЕНА ЗАЛЯ „ВЕСЕЛКИ“

Телефон Союзівки — (914) 626-5641